

Motion till riksdagen

1989/90:A248

av Lars Svensson och Lena Boström (båda s)

Personlig assistans för funktionshindrade

Allt fler svårt funktionshindrade kommer i dag ut på arbetsmarknaden. Genom datortekniken kan deras arbetsförmåga tas tillvara, men det ställer krav på stödinsatser som är mer omfattande än vad arbetsbiträdesinstrumentet är avsett för. Det är framför allt behov av mer personlig assistans än vad som kan förväntas ges av den redan befintliga personalen på arbetsplatsen. Det är behov av assistans där man också måste beakta den personliga integriteten och således inte kan överlätas till vem som helst. Det finns oftast behov av såväl den personliga assistansen som biträde i arbetsfunktionen.

När det gäller möjligheterna till personlig assistans i arbetslivet är det i dag mycket oklart vem som skall tillhandahålla och betala för denna assistans. Några enstaka kommuner anser sig ha detta ansvar enligt socialtjänstlagen. Andra ser det inte vara kommunens ansvar utan hänvisar till arbetsmarknadsverket.

Den pågående utvecklingen inom omsorgsverksamheten har gjort att allt fler personer med utvecklingsstörning kommer ut på arbetsmarknaden. Dessa personer har oftast en god arbetsförmåga om de rätta betingelserna finns, dvs. rätta arbetsuppgifter och bra handledning. Handikappets art gör att den utvecklingsstörde många gånger har ett stort behov av personligt stöd och mer omfattande arbetsledning än vad andra arbetstagare behöver. För denna grupp är det mänskliga stödet att jämställa med vad de tekniska hjälpmedlen är för den fysiskt funktionshindrade.

Arbetsbiträde är ett bra arbetsmarknadspolitiskt instrument för att bereda handikappade arbete. Det har gjort det möjligt för många att få och behålla ett arbete. Det är också en mycket bra stödåtgärd för handikappade ungdomar vid deras arbetslivsorientering under skoltiden. Men i konstruktionen av arbetsbiträdesinstrumentet finns en del inbyggda hinder. Genom att lönebidrag och arbetsbiträdesersättning aldrig kan överstiga 100 % av lönen uppstår hinder för att placera gravt handikappade som behöver särskilt stora hjälpinsatser av personlig art. När det gäller lönebidragsanställning hos statliga myndigheter och motsvarande kan ingen ersättning för arbetsbiträde utgå. I praktiken innebär detta att det inte är funktionsnedsättningens omfattning och behovet av stöd som avgör om och med hur mycket ersättning för arbetsbiträde skall utgå, utan arbetsgivarekategorin.

Behovet av förändring av reglerna för arbetsbiträde liksom klagörande av

socialtjänstens skyldighet att ge svårt funktionshindrade personlig assistans i arbetslivet har uppmärksammats i såväl försöksverksamheter som i den nu pågående handikapputredningen. men har ännu inte lett till förändringar.

Mot. 1989/90
A248

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om arbetsbiträde och personlig assistans för funktionshindrade.

Stockholm den 25 januari 1990

Lars Svensson (s)

Lena Boström (s)